

ቁጥር - OFAG-F 06.812/16
ቀን - 29/7/2012

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ
የሪፐብሊክ ፕላንና ሚኒስቴር
THE FEDERAL DEMOCRATIC
REPUBLIC OF ETHIOPIA
OFFICE OF THE FEDERAL
AUDITOR GENERAL

ለክቡር አቶ ገዱ አንዳርጋቸው

የኢ.ፌ.ዴ.ሪ. የውጭ ጉዳይ ሚኒስትርና

የሀዋላ ዩኒቨርሲቲ ቦርድ ሰብሳቢ

አዲስ አበባ

ጉዳዩ፡- የሀዋላ ዩኒቨርሲቲ የ2011 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት

ውጤትና አስተያየትን ይመለከታል፤

ከላይ በርዕሱ የተጠቀሰውን አዲት ውጤትና አስተያየት የያዘ 6 ገጽ የአዲት ሪፖርት እና 2 ገጽ የሂሳብ መግለጫዎች ከዚህ ደብዳቤ ጋር አያይዘን የላክን መሆኑን እንገልጻለን፡፡

ከሰላምታ ጋር

ወርቅነገረሁ ወንድሙ
የከፍተኛ ትምህርት ተቋማት አዲት
ቅዳሴዝቀፊት ዳይሬክተር

ግልባጭ፤

- ለሀዋላ ዩኒቨርሲቲ (ከ 6 ገጽ የአዲት ሪፖርት፣ 27 ገጽ የአዲት ግኝቶችና የማሻሻያ ሃሳቦች እና 9 ገጽ አባሪ ጋር)
ሀዋላ፤

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

ሀዋላ የኒቨርሲቲ

የ2011 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት ሪፖርት

የሀዋላ የኒቨርሲቲ የተመደበለትን የመደበኛና የካፒታል ሂሳብ በጀት ለታቀደለት ዓላማ ማዋሉን እንዲሁም ሂሳቡ በመንግሥት የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት መያዙንና የመንግሥት ሀብትና ንብረት በሚገባ መጠበቁን ለማረጋገጥ የ2011 በጀት ዓመት ሂሳብ ሪፖርቶችን እና የሂሳብ ማስታወሻዎችን አዲት አድርገናል፡፡

የሂሳብ ሪፖርቶችን የማዘጋጀት ኃላፊነት የኔቨርሲቲው ሥራ አመራር ሲሆን የሂሳብ ሪፖርቶችን አዲት በማድረግ ሙያዊ የአዲት አስተያየት መስጠት ደግሞ የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤት ኃላፊነት ነው፡፡

አዲቱ የተከናወነው የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤትን ለማቋቋም በወጣው አዋጅ ቁጥር 982/2008 ለመ/ቤታችን በተሰጠው ሥልጣን ሲሆን ዓለም አቀፍ የአዲት ደረጃዎችን (ISSAI) መሠረት በማድረግ ነው፡፡ እነዚህን የአዲት ደረጃዎች መከተል አዲቱን በሚገባ አቅደን በመሥራት በተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ላይ አጥጋቢ የሆነ የአዲት አስተያየት ለመስጠት ያስችለናል፡፡

አዲታችን ፡-

- ብረት በሂሳብ ሪፖርቶች ላይ የሰፈሩትን አህዞችና መግለጫዎችን የሚደግፉ ማስረጃዎችን በናሙና አዲት ማከናወን፤
- ብረት የሥራ አመራሩ የሂሳብ ሪፖርቶችን ሲያዘጋጅ ያደረገውን ጉልህ ግምቶች እና ውሳኔዎችን መመዘን፤
- ብረት የሂሳብ አያያዝ ፖሊሲዎች ከዓመት ዓመት ሳይቀያየሩ በሥራ ላይ መዋላቸውን እና በበቂ ሁኔታ መገለጻቸውን ማመዛዘንን ያጠቃልላል፡፡

ከዚህም በተጨማሪ የተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ተገቢ የሆኑ አዋጆች፣ ደንቦችና በተከታታይ የወጡ መመሪያዎችን በመከተል የተዘጋጁ መሆኑን በናሙና አዲት ማከናወንን ይጨምራል፡፡ የሂሳብ ሪፖርቱ ጉልህ ከሆኑ ስህተቶች የፀዱ ለመሆኑ በቂ ማስረጃና አጥጋቢ ማረጋገጫ የሚሰጥ መረጃና ማብራሪያ ሊያስገኝ በሚችል መልኩ አዲቱን አቅደን አከናውነናል፡፡

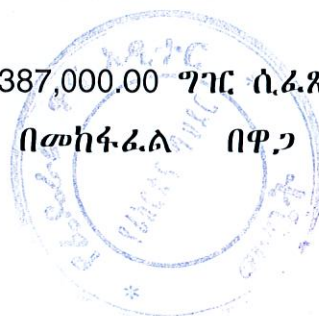
ለአዲቱ ሥራ መሠረት የሆኑት የኒቨርሲቲው ያቀረባቸው የሂሳብ መግለጫዎች፣ መዛግብት፣ ደጋፊ ማስረጃዎች፣ እንዲሁም በአዲት ተደራጊው መ/ቤት ሥራ አመራር የተሰጡ ማብራሪያዎች ናቸው። አዲቱ የተከናወነው የበጀት ዓመቱን የሂሳብ እንቅስቃሴ ሊወክሉ የሚችሉ ናሙናዎችን በመውሰድ በጥልቀትና በዝርዝር አዲት በማድረግ ነው። የሚከተሉት የሀዋሳ የኒቨርሲቲ የሂሳብ ሪፖርቶች ከዚህ የአዲት ሪፖርት ጋር ተያይዘው ቀርበዋል።

- ✚ የገቢ/የዕርዳታ/የብድር ሂሳብ ሪፖርት፣
- ✚ የወጪ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ✚ የተሰብሳቢ ሂሳቦች ሪፖርት፣
- ✚ የተከፋይ ሂሳቦች ሪፖርት፣
- ✚ የዝውውር ሂሳብ ሪፖርት፣
- ✚ የሂሳብ ሚዛን ሙከራ፣

ለአዲት አስተያየቱ መሰረት የሆኑት ጉዳዮች፤

የኒቨርሲቲው የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ የሆነ ግድፈት የሌለባቸው፣ በአዋጅ በተፈቀደው በጀት እና በመንግሥት ሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት የተዘጋጁ እና የተሰበሰበው ገቢ፣ የተከፈለው ወጪና የበጀት አጠቃቀሙ የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅን፣ ደንብና መመሪያን የጠበቀ መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፡-

1. በጤና ሳይንስ ኮሌጅ ለሌክቸር የአካዳሚክ ማዕረግ የቤት አበል ብር 800 መከፈል ሲገባ ብር 1000 በመከፈሉ በድምሩ ብር 28,805.38 በብልጫ ተከፍሎ ተገኝቷል።
2. የኒቨርሲቲው ከተለያዩ ድርጅቶች በድምሩ የብር 2,730,973.60 የተለያዩ ዕቃዎችና የዘይት ግዥ ሲፈጸም ብር 54,619.47 ከተከፋይ ሂሳብ ላይ ቀንሶ ለመንግሥት ገቢ ማድረግ ሲገባ ተቀናሽ ሳያደርግ ሙሉ ክፍያ ፈጽሞ መገኘቱ፤
3. በዳዩ ካምፓስ 6 ሞተር ሳይክሎች በብር 387,000.00 ግዢ ሲፈጸም በግልጽ የጨረታ ዘዴ መግዛት ሲገባ ግዥውን በመከፋፈል በዋጋ ማወዳደሪያ የግዢ ዘዴ የተፈጸመ መሆኑ

4. ከግራን ጋራሻ በተደረገ ውል ከቫት በፊት 136,900.00 እና መጠባበቂያ ብር 60,000 በድምሩ ከነተ.እ.ታ ብር 226,435.00 የተገባና በውሉ መሰረት ጥገና አከናውኖ በመጨረሱ ምንም ዓይነት የዋጋ ለውጥ እንዳለ የሚያሳይ ማስረጃ ሳይቀርብ ብር 157,435.00 መክፈል ሲገባ ብር 226,435.00 በመክፈሉ ለመጠባበቂያ የተያዘውን ብር 69,000.00 በብልጫ የተክፈለ መሆኑ
5. በአጠቃላይ ከመደበኛ ሂሳብ ብር 909,138.41 በወቅቱ ያልተሰበሰበ ውዝፍ ተሰብሳቢ ሂሳብ የሚታይ መሆኑና ከመደበኛ ሂሳብ በድምር ብር 173,449.48 መቼ በተሰብሳቢ እንደተያዘ ማወቅ የማይቻል ውዝፍ ተሰብሳቢ መኖሩ በኦዲት ተረጋግጧል፡፡

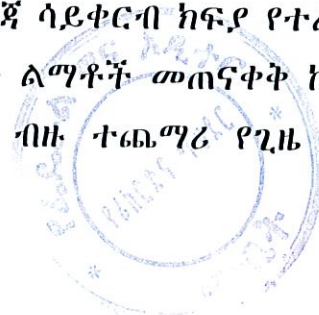
ከላይ ከተገለፁት ሁኔታዎች በስተቀር የዩኒቨርሲቲው የሂሳብ መግለጫዎች ሰኔ 30 ቀን 2011 ዓ.ም የተመለከተውን የፋይናንስ አቋም እና የበጀት ዓመቱን የሥራ እንቅስቃሴ በኢትዮጵያ መንግሥት የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅ እንዲሁም የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት ትክክለኛውን ገጽታ ያሳያል፡፡

ምንም እንኳን ከላይ የተሰጠውን የኦዲት አስተያየት የማይቀይረው ቢሆንም ቀጥሎ የተመለከቱት ጉዳዮች ትኩረት ሊሰጣቸው፣ እርምጃ ሊወሰድባቸው እና ለወደፊቱም ጥንቃቄ ሊደረግባቸው ይገባል፡፡

1. ትኩረት የሚያሻቸው ጉዳዮች፤

1.1 ግዢና ንብረት ማስወገድ አገልግሎት በኩል የተፈጸመ የኤሌክትሮኒክስ፣ የደንብ ልብስ እና የጽዳት ዕቃዎች እንዲሁም መካከለኛ ማስታወሻ ግዥ በጤና ሳይንስ ኮሌጅ ብር 2,486,457.70፣ ስፔሻላይዝድ ሪፈራል ሆስፒታል ብር 1,188,585.75 በድምሩ ብር 3,675,043.45 ንብረቱ አገልግሎት ላይ ከመዋሉ በፊት ጥራት ስለመረጋገጡ ማስረጃ ሳይቀርብ ክፍያ የተፈጸመ መሆኑ

1.2 በግንባታ ላይ ያሉ ግንባታዎችና መሰረተ ልማቶች መጠናቀቅ ከነበረባቸው በውል ከተያዘው ጊዜ በተጨማሪ በጣም ብዙ ተጨማሪ የጊዜ ማራዘሚያ

ቢደረግላቸውም አሁንም ያልተጠናቀቁ ሲሆን ይህም የግንባታ አፈጻጸማቸው ደካማ ሆኖ ተገኝቷል፡-

- በ2008 በጀት ዓመት መጠናቀቅ የነበረባቸው በተራ ቁጥር 3 እና 4 አባሪ ቁጥር 7 በተመለከተው መሰረት መጠናቀቅ ከነበረበት በተጨማሪ 975 እና 1211 ቀናቶች የተሰጠ ቢሆንም እስከ ሰኔ 30/2011 ስራው እንደቅደም ተከተላቸው ገና 96.83% እና 90.10% መሆኑ፤
- በ2010 በጀት ዓመት መጠናቀቅ የነበረባቸው በተራ ቁጥር 5 እና 6 አባሪ ቁጥር 7 በተመለከተው መሰረት መጠናቀቅ ከነበረበት በተጨማሪ 92 ቀናት ለተ.ቁ. 5 የተሰጠ ቢሆንም እስከ ሰኔ 30/2011 ስራው እንደቅደም ተከተላቸው ገና 88.23% እና 90.19% መሆኑ፤
- በ2011 በጀት ዓመት መጠናቀቅ የነበረባቸው በተራ ቁጥር 7፣ 8፣ 9 እና 10 አባሪ ቁጥር 7 በተመለከተው መሰረት መጠናቀቅ ከነበረበት በተጨማሪ ለተ.ቁ. 8 ለሚገኘው 646 እና ለተ.ቁ. 10 ደግሞ 311 ቀናቶች የተሰጠ ቢሆንም እስከ ሰኔ 30/2011 ያለው የግንባታ አፈጻጸም እንደቅደም ተከተላቸው ገና 90.19%፣ 60.00%፣ 81.80% እና 44.40% የሚገኝ መሆኑ፤
- እንዲሁም በ2012 በጀት ዓመት መጠናቀቅ ያለባቸው ተራ.ቁ. 11 እና 12 አባሪ ቁጥር 7 በተመለከተው ያሉ ግንባታዎች ዝቅተኛ የአፈጻጸም ደረጃ ያላቸው ሲሆን ይህም 44% እና 55.00% የሚገኙ መሆኑ፤

2. ሌሎች ጉዳዮች (Other Matters)

- 2.1 ከአንድ በላይ ፕሮጀክት ያላቸው ተቋራጮቹ በእያንዳንዱ ፕሮጀክቶች ስም ተሰብሳቢና ተካፋይ ተቀጽላ ሂሳብ ሊጀሮች ያልተከፈተ መሆኑ፤
- 2.2 የዩኒቨርሲቲው የንብረት አመዘጋገብ፣ አያያዝ እና አጠባበቅ በፌደራል መንግስት ግዢና ንብረት አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 649/2001 መሰረት መፈፀሙን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፤

ንብረት በተመለከተ

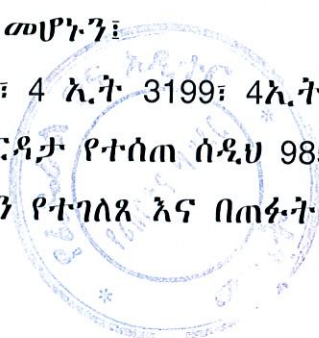
- 30 ጋሎን ልዩልዩ ቀለሞች በአደራ የተቀመጠ መሆኑን
- ታቦር የሴራሚክ ውጤቶች 15*15 የሆነ በካርቶን 60 ከ7 ዓመት በላይ የተቀመጠ መሆኑን

- የትልቅ ፍርጅ ብዛት 4፣ የኬክ ማሽን ብዛት 01፣ የአተክልት ፍርጅ ብዛት 01፣ የሥጋ መፍጫ ማሽን ብዛት 10፣ የሳህን ማጠቢያ ማሽን ብዛት 01፣ የእንቁላል መምቻ ማሽን ብዛት 01፣ ካሮት መፍጫና ቅርጽ ማወጫ ማሽን ብዛት 01 እና ትልቁ የህል ሚዛን ብዛት 01 አገልግሎት ላይ ሳይወል ለረጅም ጊዜ የተቀመጠ መሆኑ፤
- በቁጥር 1 KAMA ጄነራተር ያለአገልግሎት ለረጅም ዓመት የተቀመጠ መሆኑ፤ በቁጥር 43 ማይክሮስኮፕ (Microscope) ለረጅም ዓመት የተቀመጠ መሆኑ፤
- ለሳብራቶሪ አገልግሎት የማይሰጡ እና አገልግሎት ሳይሰጡ (የተበላሸ) አላቂ ዕቃዎች የተቀመጡ መሆኑ፤
- የህክምና መጋዘኑ የመድኃኒት ገቢና ወጪ (Healthy Community information system) በሚባል ሶፍትዌር እየተመዘገበ መሆኑን፤ የንብረት ገቢና ወጪ የሚዲካል ሳፕላይ፣ የሚዲካል ኢኩፕመንት ሁለት የተለያዩ ማከማቻ መጋዘን ያየን ቢሆንም የሚሰራው በሙሉ በሁለት ሰራተኛ ገቢና ወጪ በአንድ ሰራተኛ የሚሰራ መሆኑ፤ በመድኃኒት ማከማቻ መጋዘን ወስጥ በመድኃኒት ማደያ ክፍል የአገልግሎት ጊዜያቸው ያለፉ የተለያዩ የመድኃኒቶች መኖራቸው፤

የተሽከርካሪዎች አያያዝና አጠቃቀምን በተመለከተ

- ተሽከርካሪዎች በተቋሙ ስምሪት ክፍል ቁጥጥር እና ለተቋሙ አገልግሎቶች እየሰጡ ቢሆንም ለተሽከርካሪዎቹ የተደራጀ የግል ማህደር የሌላቸው መሆኑ፤
- ኪ.ሜ ቆጣሪ (ጌጅ) የማይሰሩ ተሽከርካሪዎች 4ኢት 09375 መርአድስ ባስ፣4ኢት 01299 ካቻማሊ ባስ፣4ኢት 13841 ዮንዳይ ባስ፣4ኢት 11508 ቱርባ ባስ፣4ኢት 01248 ሚስትቡሽ ፒካፕ፣4ኢት 01295 ኒሳን ፓትሮል እና 4ኢት 13873 ዳዊ ባስ የተገኙ መሆኑን፤
- የጠፋ የሞተር TVS ሞተር ሳይክል፣ 4 ኢት 3199፣ 4ኢት 2134፣ 4ዲህ 4529፣ 4ዲህ 2156፣ 4ዲህ 2060 እርዳታ የተሰጠ ሰዲህ 9852 በድምሩ 5 የጠፋና 1 በእርዳታ የተሰጠ መሆኑን የተገለጸ እና በጠፋት ሞተሮች ላይ

ለፖሊስ እንዳመለከቱ የተገለጸ ቢሆንም በጉዳዩ ላይ የተወሰደ እርምጃ ስለመኖሩ መረጃ ያልቀረበ መሆኑ፤

2.3 የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤት የዩኒቨርሲቲውን የ2009 እና 2010 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት አድርጎ መያወጃ አስተያየትና የማሻሻያ ሃሳቦች ያቀረበ ሲሆን፤ በተሰጠው የአዲት አስተያየት መሰረት ዩኒቨርሲቲው ተገቢውን እርምጃ የወሰደ መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፡-

የ2010 በጀት ዓመት የአዲት ግኝት፤

- ከሁለት ዓመት በላይ ከሆናቸው የውጭ ሀገር መምህራን ብር 3,661,062.70 የሥራ ግብር ግብር ሳይቀነስ ያላገባብ ለውጭ ሀገር መምህራኖች ክፍያ የተፈጸመ መሆኑ፤
- በህክምናና ጤና ሳይንስ ኮሌጅ ለእንግዳ መምህራን የትርፍ ሰዓት ክፍያ ሲፈጸም ብር 92,960.00 የስራ ግብር ሳይቆረጥ ክፍያ የተፈጸመ መሆኑ፤
- በአጠቃላይ ለተለያዩ ጉዳይ ለስራ የሚመጡ እንግዳ መምህራን ካገኙት ክፍያ ወይም ገቢ ላይ የገቢ ግብር መቀነስ ሲገባው ቅድመ ታክስ 2 % (ሁለት በመቶ) በመቀነሱ ልዩነት በብልጫ በድምሩ ብር 590,163.67 የተከፈለ መሆኑ በአዲት ወቅት ተረጋግጧል፡፡
- በቴክኖሎጂ አንስቲትዩት ለቴክኒካል አሲስታንስ I, II እና III በመመሪያው ከተፈቀደው ውጭ ብር 250 እና 239.81 ተመን በመፍቀድ በድምሩ ብር 281,046.31 አለአግባብ የቤት አበል የተከፈላቸው መሆኑን፤

የ2009 በጀት ዓመት የአዲት ግኝት፤

- የህንድ መምህራን ላይ ከሁለት ዓመት በላይ የሆናቸው የወር ደመወዝ ሲከፈል የስራ ግብር መቀነስ ሲገባው በበጀት ዓመቱ ብር 5,193,350.12 መቀነስ እና ለሚመለከተው መ/ቤት ገቢ መሆን የነበረበት የስራ ግብር ያልተቀነሰ መሆኑ በአዲቱ ተረጋግጧል፡፡

ከላይ የተዘረዘሩት ግኝቶች ላይ የማስተካከያ እርምጃ እንዲወሰድ ያሳስብን ቢሆንም የማስተካከያ እርምጃ አልተወሰደም፡፡

ወርቅኤፌራሁ ወንድሙ
የከፍተኛ ትምህርት ተቋማት አዲስ
ዲፕሎማሲያዊ ትምህርት ተቋማት
የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤት

የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤት